IO. FRED. GRONOVII

CONIECTURAE IN ASCONIUM.

Asservantur in Bibl. Publ. Academiae Lugd.-Batavae duo exemplaria Asconii, quae quondam in Io. Fred. Gronovii bibliotheca fuerunt. Inter Gronoviana sunt n°. 62 et 63, 12°. In his libris nonnulla adnotata sunt, quae cum viris doctis communicare operae pretium mihi visum est, tum ob eas adnotationes ipsas, tum ut suspicionem tollerem, quae virum unum nostris temporibus optime de Asconio meritum obsidere intellexi.

Scribit enim Madvigius in aureo opusculo de Q. Asconii Pediani Commentariis, nobis saepius laudato p. 53 et 54, in Commentariis Asconii apud Haackios editis (Lugd. Batav. 1644 et 1675, 12°), negligenter admodum descriptis, nihil novi esse praeter temerarias interpolationes locorum nonnullorum, ut in commentario Cornelianae locus mancus et corruptus de tribunatu Manilii p. 97 Hot., et in eodem commentario, locum de more comitiorum p. 101 Hot. primum in his edd. ita interpolatum reperiri, ut nunc inter fragmenta Ciceronis editur (Sch. XVI. II p. 22); se nescire, quis harum mutationum auctor sit, nisi quod in incertam coniecturam inductus sit verbis quibusdam Iac. Gronovii, ut paene suspicetur eas a Io. Fred. Gronovio profectas esse.

Nititur autem ea suspicio his Iac. Gronovii verbis in eius praef. ad Cic. fol. 5 verso: „Asconio quidem quas emenda„tiones satis probabiles passim admixtas et interpositas vide„bis, ex chirographo patris excerpsi, cuius illae omnes sunt;" in Gronoviana editione, addit Madvigius, utriusque loci eadem

est lectio atque in editt. Haackianis. Sed non potuit vir summus a se impetrare, ut in Gronoviana edit. diligentius conferenda tempus perderet.

Sunt haec argumenta, si eo nomine digna sunt, me iudice non satis valida ut crimen iaciatur in summum illum Gronovium, qui si alicui scriptori operam navabat, certe aliud quid proferre solebat, quam „temerarias interpolationes." Tota res autem nullo fundamento nititur; nam si illae interpolationes in editt. Haackianis idcirco a Io. Fr. Gronovio cum earum editore communicatas esse existimat Madvigius, quod etiam in Gronoviana inveniuntur, diligens huius editionis collatio meliora eum docere potuisset. Unum enim exemplum afferam. Legitur in fine commentarii Asconii ad Scaurianam:

„Cato praetor iudicium, quia aestate agebatur, sine tu-
„nica exercuit campestri sub toga cinctus. In forum quoque
„sic descenderat iusque dicebat, idque reppererat ex vetere
„consuetudine, secundum quam et Romuli *et Tatii* statuae
„in Capitolio — fuerunt togatae sine tunicis."

In eo loco antea fuit: „Romuli *aeratae* statuae;" quod nunc editur apud Orellium est ex Gronoviana editione petitum fol. 8 parte postica, non tamen communicatum cum Haackianae editoribus; in quibus si Madvigium audias „nihil „est novi praeter temerarias interpolationes."

Praeterea ex exemplaribus quibus Io. Fred. Gronovius usus est [1]) apparet eum neque locum ex Scauriana neque locos ex Corneliana attigisse; unde conficio Iac. Gronovio fidem non esse habendam scribenti, se emendationes passim interpositas ex chirographo patris excerpsisse.

Io. Fred. Gronovii adnotationes autem hae sunt:

AD ORATIONEM PRO C. CORNELIO.

p. 58. Or. vs. 7. fracti eius fasces *cuncti*.
Gron. fracti eius fasces *sunt*.

---

[1]) Altera harum editionum prodiit Lugduni a. 1551. ap. Ioan. Tornaesium et Gul. Gazeium, altera a. 1578 Coloniae ap. Ludov. Alectorium, de quibus vide Madvig. Op. laud. p. 46 sqq. et 52. — Haackianae multo post in lucem sunt editae.

p. 60. vs. 3. recreavisset iam accepta pecunia tollere (nullo signo lacunae).

Gron. in ed. a. 1551; decrevisset infamiam acceptae pecuniae tollere.

p. 62. init. „Exstat oratio *Cominii* accusatoris."

Quod in Orelliana adnotatur, pro vulg. *hominis* ex Madv. et Or. emendatione esse, repositum *Cominii* iam in utroque exemplari Gronovii adscriptum est.

p. 63. init. Semel privatim privatim patre publice legis:

Gron. patri, publice in legem.

Ibid. *an* vi Gron. *non* vi.

Quae leguntur in fine p. 64 sic edebantur in exemplaribus Gron.:

„et propter quod ipse Sulpitius Cos. *armis ire* (in „altera *armis Syllae*) oppressus esse visus est."

Gron. „ *consularibus armis iure* oppressus esse visus est."

p. 67. vs. 14. „ *de regendis in sua civitate.*"

Gron. *de redigendis in suam civitatem.*

p. 71. init.: „ quam sitellam ipsam cum ipso intercessore *deferre.*"

Gron. *evertere.*

p. 74. fin. „*res* vulgare nomen esse Philerotis."

Gron. „*scis* vulgare" cett.

p. 78. vs. 7. „ C. Mario *C. Flacco.*"

Gron. „*Flavio.*"

p. 79. init. „ Quam L. Roscius Otho biennio ante *Coss. firmavit.*"

Gron. *confirmavit* ut ad Velleium citat C. Puteanus.

p. 80. init. „ Quos hac secunda oratione *tractat.*"

Gron. *taxat.*

AD ORATIONEM IN TOGA CANDIDA.

p. 85. fin. Te Q. Muci tam male *de Rep.* „ existimare" cett. praeter Ed. princ. omnes habebant. Baiterus recte scripsit *de Populo Romano;* idem iam annotavit Gronovius.

p. 86. init. „ *Cum te* furti L. Calenus ageret."

Gron. „*cum tecum* furti L. Calenus ageret." cf. Orelli coni. ad h. l.

Ibid. „Cuius tu *consilium*."

Gron. „*praesidium*."

p. 88. vs. 14. „dedit *gladiatorium*."

Gron. „*gladiatores*."

p. 91. „*Utpote* (in vett. editt. est *ne puto* et *ut puto*) quam post mortem Ciceronis" cett.

Gron. „*ut puta*."

p. 93. Egregie emendatum est facillima medicina a Gronovio, quod omnes adhuc corruptum reliquerunt:

„Praetereo illum nefarium conatum tuum et paene „acerbum et luctuosum reipublicae diem, cum Cn. „Pisone socio, *neque alio nemine* caedem optimatium „facere voluisti."

Gron. „*ne quem alium nominem*" cett.

p. 94. vs. 4. „*ut avus suus* ablegaretur."

Gron. „*ut a rep.* ablegaretur."

AD ORATIONEM PRO MILONE.

p. 48. vs. 14. „Multique ex *Milonis*."

Gron. „*ex Milonianis*."

p. 52. vs. 2. „Item, cum senatus in porticu Pompeii habe„retur, ut Pompeius posset interesse, *unum tum* „excuti prius, quam in Senatum intraret iusserat."

Gron. *unumquemque*.

p. 54. init. *vetiar e rep.*

Gron. *verti a rep.* Voss. ad Vell. p. 70.

Ad ceterarum orationum Commentarios nihil adnotatum invenio.

Scripsi Arnhemiae Kal. Febr. MDCCCLXII.

S. H. RINKES.